

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.

Pe jum. an . 12 "

Pe 1 lună . 2 "

Anul de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.Anul de zi pentru Ro-
mânia și strălătime pe
un 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20.INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.Manuscripte nu se ina-
poiază.Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Unde mergem?

(8) Zilele aceste li-s'a făcut reprezentanților din dieta ungară ai românilor imputarea, că stăruie în politica »memorandistă« fără ca să aibă și bărbăția de a o mărturisi aceasta.

Cel ce a făcut imputarea aceasta e fără îndoială de bună credință, dar nu știe să facă deosebire între simțământul comun al românilor și politica susținută de partidul din dietă al naționalităților.

Politica așa zisă »memorandistă« pornește din convingerea, că nu e și pentru români loc în viața publică a actualului stat ungar și că românii, germanii și slavii din țările coroanei ungare numai într'o monarhie habsburgică unitar organizată pot să-și asigure libertatea de dezvoltare națională. Convingerea aceasta e tradițională, un rezultat al faptelor petrecute în timpul celor din urmă două sute de ani, și a străbătut încă de mult în masele mari ale poporului român, pentru care purtătorul Coroanei ungare n'a fost niciodată și nu e nici azi rege, ci împărat. Aceia dar, care stăruie în politica »memorandistă«, nu iau parte la viața publică a actualului stat ungar, căci după alor părere ori și ce luptă în acest stat ungar e o zadarnică pierdere de puteri.

S'a zis însă și se va mai fi zicând și azi că reconstruirea monarhiei habsburgice unitare e peste putință și că astfel nu le rămâne românilor decât să-și dea silința de a-și crea în regatul ungar o pozițiune mai

princioasă decât cea de azi. Aceia dintre români, care o admit aceasta, iau dar parte la viața publică a regatului ungar, s'au avântat cu toată puterea în luptele electorale, și e absurdă imputarea, că reprezentanții din dieta ungară ai românilor stăruie în politica »memorandistă«, căci ei nici nu puteau să-și pună candidatura fără ca să se fi lăpădat mai înainte de politica »memorandistă«. Au primit sarcina de a-i reprezenta pe români în dieta ungară tocmai pentruca să dovedească prin fapte neîndoioase, că e și pentru români loc în viața publică a statului ungar și că înțelegerea între români și maghiari e cu putință și fără de intervenirea împăratului.

Dovada aceasta până acum nu s'a putut da, și e astfel lucru firesc, că în masele mari ale poporului român n'a slăbit convingerea tradițională și că în gândul celor mai mulți români tot politica »memorandistă« e cea națională.

Pentru aceasta nu reprezentanților trimiși de români în dieta ungară are să li-se facă imputare, căci ei și-au dat și își dau toată silința de a produce o apropiere între români și maghiari, dar sunt respinși de reprezentanții poporului magiar în cea mai brutală formă. Zadarnică li-a fost abaterea dela politica »memorandistă«, steapă li-a fost până acum lupta purtată cu încordarea tuturor puterilor sale, și din faptele petrecute până acum rezultă numai, că în adevăr nu e pentru români loc decât în temnițele statului ungar.

Un mare folos a rezultat din luptele pur-

tate de români în dieta ungară: că lumea cea mare s'a dumirit asupra adevărului, s'a pătruns de convingerea, că nu e în actualul stat ungar viața europenească cu putință și că germanii și slavii din regatul ungar au ajuns și ei să-și dea seamă, că nu e pentru dânsii loc în viața publică a regatului ungar, care e croită numai pentru rămășițele fostei nobilimi ungare și pentru slugile lor.

Nici pentru aceasta însă imputarea nu reprezentanților naționaliști, ci celor guvernamentali are să li-se facă, de oarece purtarea acestora a fost pentru susținătorii politicii »memorandiste« delicioasă în cel mai propriu înțeles al cuvântului,

S'ar putea întâmpla, ca actualii reprezentanți din dieta ungară ai românilor, văzând zădărnicia silințelor, pe care și le dau, să se dea după păr și să între cu guvernul la învoială în condițiunile, în care aceasta e cu putință. Prin aceasta însă conflictul nu s'ar înlătura, ci mai vârtos s'ar înăspri, căci masele mari ale poporului român ar fi agitate de o nemulțumire cu atât mai viuă. Ceeace azi le ține în liniște e gândul, că ele sunt reprezentate de oameni chibzuiți, hotărâți a urma lupta cu bărbăție și vrednici de toată încrederea: făcând politică de oportunitate, abunăoară ca Sașii, reprezentanții din dietă ai românilor s'ar sinucide politicește și conducerea ar trece iar la cei ce în adevăr stăruie în politica, »memorandistă« și nici nu se sfiesc a o mărturisi aceasta.

Românii vor să fie stăpâni și ei singuri stăpâni în bisericile și în școlile lor, să se

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Precupețul.

De Ioan Slavici.

I.

O începuse bălețandru de patrusprezece ani, ajunsese om cu mustașa căruntă, dar, dac'ar mai fi trăit cât a trăit, tot cu cobilița pe umăr și-ar fi petrecut viața, căci altfel nu putea să se închipuie el însuși pe sine.

Umblauși cu zarzavaturi, și cu fructe, și cu ouă, și cu păseri, și cu brânzeturi, ba primăverile chiar și cu gheveciuri de flori el și doi-trei băieți aduși din satul lui, și cu anevola s'ar fi găsit prin mahalaua dela Matache Măcelarul cineva, care nu cunoștea pe Barbu Olteanul dela Pitești, cum el însuși își zicea în glumă.

De strigat nu mai avea nevoie să strige, căci era așteptat în casele lui, unde i-se spuneau de azi, ce are să aducă mâine, și mare minune ar fi fost să uite vre-o dată pe cineva.

Nu uită nici cât are să leie dela flecare și de aceea dedea și pe credit și se bucură, dacă luă Sâmbetele de odată mai mult.

După amiază, când ieșea cu fructe ori cu flori, puneă sorț cu carat, și nu mai umbla, ci-și ciulă un loc potrivit, fie la vre-o răpântie, fie pe Bulevard, fie în Podul Mogoșoaci.

Frumoasă viață.

Duminecile te întâlnești ici cu un vechiu cunoscut, colo cu altul și poți să-l faci fiecărui câte o mică plăcere, iar după amiază ai și te uiți la lumea ce se străcoară prin fața te, vezi și înveți

o mulțime de lucruri și nu-ți perzi timpul de geaba, căci mai și pică totdeauna câte ceva, un leușor, doi, destul pentru omul ce se mulțumește cu puțin.

Eră cu toate acestea în zâmbetul lui binevoitor, în mișcările lui molatice, în vocea lui slăbită, în ochii lui obosiți, în întreaga lui ființă ceva ce te făcea să-l întrebi »cum o mai duci, Barbule?« »Bine, — răspundea el; îmbătrânesc și eu«.

Avuse viață și mai frumoasă când nu trăia numai singur cu cei doi-trei băieți aduși din satul lui.

Trimețea atunci băieții cu coșurile, iar el stetea toată ziua la ghereta ce-și făcuse în gura pieții, la podul Dâmboviței, în vreme ce Ana, nevasta lui, purta acasă grije de copil și spală pentru boieri.

Ce era când să întorcea sările acasă și numărau împreună cu Ana banii și făceau socoteala câștigului? — Ce era mai ales Duminecile și zilele de sărbători după ameză-zi, când se îmbrăcau curat, încât lumea se uită după dânsii, își luau copiii și se duceau mai la dulap, mai la cășori?

Trei erau copiii, doi băieți și o fată, dar copiii să-și umplă ochii de lacrimi când îl vezi, și aveau Barbu și Ana pentru cine să ostenească și să-și tragă dela gură, ca să adune, căci nu e în lumea aceasta nimic mai dulce decât bucățița pe care o pui la o parte pentru copiii tăi.

Adunaseră — așa para cu para patru mil de lei și nu le mai lipseau decât câte-va sute pentru ca să împlinescă mila a cincea și să se întoarcă apoi la satul lor, să-și cumpere un locșor

să-și zidească o casă și să trăiască ei și copiii lor ca oameni între oameni.

De geaba, — viață de om e numai la sat, unde oamenii sunt legați unii de alții ca boabele pe ciorchină. Asta o știă mai bine decât ori și cine el, care trăise atâta timp la oraș și cunoștea toate părțile ascunse ale vieții orașenești.

S'a îmbolnăvit însă de diferite băiatul mai mare și s'a prăpădit, iar peste cinci zile a murit și fata, care luase boala dela el. Fie apoi de inimă rea, fie pentrucă nu mai avea zile, a murit și Ana peste vre-o trei luni — cum mor toți oamenii și Barbu și-a părăsit ghereta și s'a întors singur cu băiatul în satul său.

Ce făcea însă el așa singur cu un băiat de doi ani la țară? — Umbla butmac și fără de nici un rost, neștiind ce să înceapă și mereu cu lacrimile în ochi, iar de băiat se temea, căci nu putea el să trăiască, dac'au murit cel mai mari. După câteva săptămâni dar și-a lăsat copilul la o verișoară și s'a întors iar la București. Tot era mai cu minte să umble cu cobilițele încercate de la casă la casă făcând treaba, cu care era deprins din tinerețe: să întâlnească aici cu unul colo cu altul, mai vedea și mai învăța câte ceva și îi treceau zilele.

I-au trecut așa și anii, unul după altul trezeci aproape. Trăia gândindu-se la viața, pe care a avut-o și la moartea, de care nu se temea. Când primise vestea, că i-a murit și al doilea băiat, nici nu s'a mai dus să-l încroape, ci i-a trimis verișoarei sale bani să-l înmormânteze. Ingropase el destul! Așa numai — sările și Dumineca după amezăzi, când n'avea altă treabă, stetea și se

Pe o stâncă a Carpaților nu departe și mai înaltă decât Castelul Peleş, este încrustat un bas relief de bronz, reprezentând capul încununat cu lauri al lui Francisc Iosif și profilurile lui Carol I și al Elisabetei de România. De asupra se cește o frumoasă inscripție latină în acel stil lapidar care se potrivește de minune piedestalului cioplit de veacuri și îmbătrânit de vremuri, și unde vulturul își are cuibul. Dar dedesupt se găsește un lucru care vorbește mai mult, un lucru pe care privindu-l un păstor din munții noștri, îi ghicește numai decât rostul: strânsul a două mâini.

Dolsprezece ani s'au scurs, nenumărate evenimente au schimbat fața lumii, și acolo sus pe sălbatica stâncă din Sinaia, simbolul a rămas adevărat: nimic n'a slăbit această strângere; din contră, din punct de vedere românesc, datorim ceva mai mult lui Francisc Iosif — mulți ne vor întrege spusa pe jumătate, dar frații noștri de dincolo de munți o vor întrege pe de-a întregul.

Și dacă urările poporului român ar putea exercita vre-o acțiune asupra tarelui metal; dacă căldura sufletului ar putea să se manifesteze ca făcările cuprului, acest păstor din munții noștri care nu știe latinește, ar vedea că cele două mâini de bronz, cele două mâini din 1896 și au mârît apropierea lor, strângându-se mai tare în Maiu 1908.

Biserica dela Vârșeț.

Am publicat anul trecut apelul fruntașilor români din Vârșeț și jur, cari după ce îi înșiși au dat un admirabil exemplu cum trebuie să jertfim pentru biserică, roagă publicul român să ajute la ridicarea unei biserici în acest centru copleșit de străini.

Nu știm ce rezultat va fi avut apelul făcut și colecta întreprinsă. Știm însă că sunt o mulțime de motive cari reclamă ridicarea cât mai iute a unei biserici românești în Vârșeț, unde de veacuri românii au fost expuși desnaționalizării, nefiind acolo decât catedrala episcopului sârb și e o adevărată minune că românii într'adevăr nu s'au desnaționalizat toți.

Ce însemnătate are Vârșețul pentru viața românilor de p'acolo, se poate vedea din următoarea scrisoare, ce primim dela un fruntaș de acolo:

»Lasă, cocoană zincă, — grăi dânsul când văduva-l ieși cu ochii plini de lacrimi în cale. Mie să nu-mi spui nimic, că eu te știu de când erai letișcană și le înțeleg toate și fără de vorbe. Se întâmplă. De ce-ai mai trii omul pe lume, dacă n'ar fi și de aceste!? — Să te bucuri, că n'ai rămas singură, ci cu casa plină de copii!»

»Dar ce să fac cu ei!? — se tângui dânsa, care aflase dela prietenii răposatului, că n'o să poată luă penzune mai mare decât de vre-o nouăzeci de lei pe lună.

»Ce să faci cu ei!? — Asta eră o întrebare, pe care Barbu n'o putea s'o înțelegă.

Om volnic, el se îndreaptă încât părea și mai volnic și și trase odată cu mâna peste mustața mare oarecum gata de a-se avâni.

»Ce nu e omul în stare să facă pentru copil!? — îi zise, — De asta să nu te plângi! Sănătos și să fie, că te miri, cum cresc și să fac oameni. Asta n'o știe nimeni mai bine decât mine, care n'am altă treabă decât să mă uit la ei.»

Preupeț din fire, el se gândeă și la gologanii, pe care avă să-i lee. Nu odată l-se opriseră ochii asupra caselor din fundul curții, care, deși acum rău derăpănite, ar fi fost destul de bune pentru el și pentru băieții lui. Le mai dregă și

De când ne-a venit nou protopop la Vârșeț, constatăm, că poporul din jur cu diferitele lui cause bisericesti școlare sociale românești aleargă aproape în toată ziua la prota după sfaturi și înviațiuni! Am observat la alegerile municipale de astă iarnă că în urma acțiunii dezvoltate de protopop și fruntașii în Vârșeț dintre 10 candidați în cercuri românești au scos învingători 7. Până aci, singurul cerc Vărădia ne dădea 2 mandate românești în congregație.

Când s'a făcut apel de către biserică ca poporul să se pronunțe pentru școlile confesionale, protopopul s'a pus în legătură cu preoțimea și poporul din tract și toate comunele din tractul Vârșeț a hotărât că din propriile mijloace își susține școlile, 22 la număr, bravul popor făcând șovăire și ascultat glasul conducătorilor și aduc dela 1910 jertfa considerabilă, adaugând încă 8400 cor. la leafa învățătorilor săi, ca se aperse pe sama urmașilor limba și legea neamului lor.

La instalarea prot. Oprea dl Russu-Șirlianu a avut fericita idee a stimulă, prin o vorbire eminentă în felul lui de a electriza — pe fruntașii tractului prezenți toți la instalare, ca acum când își au păstorul, cel dintâu lucru să le fie, sistematizarea parohiei române în Vârșeț; zicea se grăbim acest lucru, ca să se pună stavilă sărbisărei atâtor mii de români pe cari în lipsa bisericii românești, l-am pierdut în scurte decenii!!

Nu eră nimic făcut în cauză până aci; fruntașii acestui tract, după instalare la masa comună au semnat și plătit 4016 cor. Insuflețirea n'a fost numai pentru moment. Fruntașii români din Vârșeț și-au ținut de datoriță a da ființă parohiei române în Vârșeț. S'au ținut conferințe, s'au prezictez proiecte pentru susținerea parohiei s'au înscris parohienți în număr de peste 700 suflete. Consistorul a dat încuviințarea pentru sistematizarea parohiei. Ministrul a încuviințat colectarea pentru biserică! La propunerea protopopului, sinodul protopresbiteral a votat 20.000 cor., în anul 1907 drept rescumpărare a pașalelor cancelăriei protopresb. odată pentru totdeauna. Această sumă să se adaugă la banii ce încurg din colectă și să se dea parohiei române, care să se îngrijască de locuință potrivită pentru protopresbiter, care să fie parohul Vârșețului. Această reparație fiind aprobată de consistor, în scurt timp aproape toate bravele comune din tractul Vârșeț au solvit cota de răscumpărare.

Pe lângă cota aceasta, din colectele remise 91 la nr. au intrat 4280 cor. dela instalarea protop. 4016, Ven. preot Ion Petrovici din Ciclovăromână a dăruit pentru parohie 6000 cor., dela fundatori cari au fost publicați până acum au încurs peste 5000 coroane. Deci cu suma din

plăteă chirie puțină aici la loc minunat, în mijlocul mușterilor săi. Mai avă apoi și curte largă și grădini mare în fund. — Casele, în care locuia cocoana, se aflau la dreapta porții, iar la stânga, unde fusese atelierul răposatului plăpumar, mai eră loc pentru alte părechi de case încă mai mari. — El n'a îndrăznit însă să vorbească, deoarece Costache nu s'ar fi împăcat cu gândul, că mereu să-i între și să-i iasă prin fața casei băieții cu coșurile și carele cu zarzavaturile ori cu poame. Acum însă voiă să profite de strămoșului, în care se afla văduva.

»Uite, — urmă el trăgând mîșelește cu ochiul, — să-mi dai casele din fund, că pentru mine și pentru băieții sunt destul de bune. O să le mai dreg și îți dau și chirle, dacă-mi dai voce să-mi fac într'un colț și beciul pentru zarzavaturile. Mai ai apoi și folosul, că nu ești singură în curte și îți mai fac băieții câte-o treabă.»

Cocoana Zinca răsufliă mai ușor: mai ales gândul, că n'o să fie singură în curtea, care acum îi părea prea de tot largă și goală, o adimenea, și-i dedeă cu dragă inimă casele din fund și fără de chirle.

»Bine, Barbule, — îi zise ea. — O să socotim chiria în zarzavaturile, pe care mi-le dai.»

»In zarzavaturile, în bani, tot acolo vine», îi răs-

tract la oaltă în scurtul timp de un an s'a adunat pentru marea cauză peste 40.000 coroane.

Acui este meritul, decât a poporului treaz și blând care și până a nu-și cunoaște deplin conducătorul (prota) grăbește a ajută tot ce e bun ce este românesc. Dela popor ar pută învăța mulți învățați de ai noștri!!

Din 500 colecte distribuite 91 s'au înapoiat din Nov. până acum, dela băncile române numai puțin au napoiat colecta de toate 6 din cari »Oraviciana« cu 1000 cor., »Casa de păstrare din Sasca« 100 cor., »Banca populară Caransebeș« 100 cor., ca începătoare. Alte trei bănci române cu mai puțin.

Când înregistrăm cu plăcere acest spirit de jertfă, facem totdeodată și un călduros apel către toți românii de bine, să-și țină de sfântă datoriță a contribui cu denarul lor la ridicarea unei biserici românești în Vârșeț.

E vorba, cum s'a spus și în apel, nu numai de a ridică cetate nebiruită românis-mului din sudul Banatului, de a readuce la sânul mamei pe cei 4000 români sărbizați numai în Vârșeț, ci să ridicăm o biserică drept amintire că de aici s'a pornit în drumul prodigios marele Șaguna, care a aprins făclia românismului în vremurile istorice.

Să nu rămână deci un singur român mai de frunte, al cărui nume să lipsească din șirul donatorilor generoși!

„Naționaliști și moderniști“.

Polemica acută ce se urmează între d-nii A. C. Popovici și Oct. Tăslăuanu dă prilej unui anonim dela »Budapesti Hirlap« să facă o icoană mincinoasă a referințelor noastre culturale de azi.

Intr'un articol cu titlul de sus stränge mănunchiu păreri false ce s'au încetățenit în societatea maghiară referitor la îndemnul nostru cultural și sociale. Ca să o poată face asta mai ușor, inventează două curente opuse, ce frământă adică cărturări-meastră. Curentul naționalist al cărei debatant e dl Popovici — și curentul modernist reprezentat de dl Tăslăuanu. Cel dintâu rămășița unei lumi ruginite, zace azi

punse Barbu, care știă, că tot el să fie celce câștigă.

Nu știe însă nimeni unde se oprește după ce s'a pornit odată.

N'ar fi crezut Barbu, c'o să o scoată atât de ușor la capăt cu cocoana Zinca, și gândul nu-l mai eră la coșuri și la mușterii, ba nici chiar cu copiii, pe care-i întâlnea, nu mai stătea de vorbă, ci-și făcă mereu socoteala, cât o să-i coste beciul pentru zarzavaturile și reparaturile la casele din fundul curții.

Chiar ziua aceea după amează n'a mai leșit cu coșurile, ci s'a dus să facă măsurături la fața locului și să chibzuiească și să facă socotele.

Cu cât mai mult se gândeă însă, cu atât mai rău se încurcă.

La Matache Măcelaru se întâlnesc nu mai puțin decât șapte străzi, și pretutindeni pe la respântii stăteau precupeții și cu coșurile lor, ovreli cu măruntășuri, Italianii cu bricege și cu foarfeci, cărpaci, vâcsulțorii și fel de fel de alți oameni ce caută gologani: aici trebuia să se facă odată piață.

»Uite, Cocoană Zinca, ce m'am gândit eu, — grăi dar Barbu peste câteva zile... Fără de beciu pentru zarzavaturile nu fac nici o treabă. Beciu

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás măstru de monumente și pietre de similitr.

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de marmorăni magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21. Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpartak.

cu mantaua zdrențuită a învățăturilor sale în magazinul de învechituri al trecutului, cel de al doilea se înfiripă tot mai larg și e lozinca vremilor nouă.

Cuvântătorii curentului naționalist, d-nul *Iorga* și poetul *Goga*, își recrutează cetele din șirul studenției de mai puțină cultură, dintre absolvenții gimnaziilor românești de un nivel inferior în stat. Aceștia sunt feciorii de popă și de dascăl. Icoana vieții lor sufletești ce să desfășură în goana lumii din capitală a făcut-o dl *Goga* în culori poetice. Dar aceasta icoană nu e completă. Tinerii adăpostii de idea naționalistă nu se pot avânta la înălțimea culturală a societății maghiare. Rămân izolați. Își fac cu chin cu vai studiile universitare, citesc numai literatură românească și ajunși acasă se fac agitatori și exploatează poporul.

Cei în stăpânirea curentului modernist sunt feciorii de advocați, medici, proprietari etc. Cei cu temei la pungă. Caracterizarea lor a făcut-o *Untrea*. Aceștia le dă mâna să și agonisească o cultură mai temeinică, se răsfață la razele culturai maghiare, încep a se simți străini între conaționali lor și pe'necet sunt captivați de spiritul societății maghiare, superioară în aptitudini culturale. Dacă nu sunt absorbiți de mediul maghiar rămân, a sporî numărul celor de-o cultură românească hibridă, iar urmașii lor în a doua treia generație sunt deja maghiari. Aceștia sunt bănățenii, bihoreni, maramurășenii, chioreni și sătmărenii, adică cei dela periferii, unde pulsul vieții naționale răzbate mai domol.

Ei dau contingentul curentului modernist, care și a înscris pe flamură lupta de clase. Poleiul convingerilor socialiste și l'au câștigat din cărți străine, deci stau aproape de internaționaliști. Un salt cam mare acesta!

Curentul modernist azi deja prevalează pe cel naționalist. E și natural, căci firea poporului românesc înclină spre lupte sociale. Horia, ba chiar și Iancu au fost niște

Dózsa Györgyi — ei al căror suflet a fost sinteza visurilor românești.

Să resumăm: *Goga* naționalist, *Tăslăuanu* modernist. Așa dar două curente diametral opuse reprezentate de directorii aceleiași reviste. *Popovici* e omul trecutului. Băieții de popă și dascăl ajung exploatați ai poporului, cei ai claselor mai bine situate agitatori de felul socialdemocraților. Gimnasile noastre sunt inferioare celor maghiare. Spiritul vremilor de care s'a călăuzit mișcările revoluționare ale lui Horia și Iancu a fost același și tot acelaș răsare și azi în frământările noastre.

Fără îndoială e o logică asta și o cunoaștere temeinică a lucrurilor vrednică de dialectica lor. Atâta înțelepciune și agerime în pătrunderea rostului nostru și a preocupărilor noastre nu s'a mai debitat în coloanele ziarelor maghiare. Păcat că publicul mare ia de bani buni raționamentele acestea cum am zice »fără sfat«.

Să le mai spunem oare că, dimpotrivă, dl *Popovici* e omul viitorului și care trăiește cu convingerile sale în fiecare membru al generației tinere de azi, căci evanghelia acestor convingeri s'a cristalizat pentru noi toți în chip firesc din evoluția sufletului românesc, că polemica d-sale cu dl *Tăslăuanu* e în mare parte de proveniența doctrinară a formalismului gol? Să le spunem, că, dimpotrivă, băiețu cari i-au inspirat poetului *Goga* articolul amintit sunt cei mai buni ai noștri, că ei cari nu se molipsesc de strălucita cultură maghiară sunt ascultătorii cei mai distinși ai universităților, că ei dau contingentul de literați, oameni de știință și politicieni și gazetari; că sunt ieșiți din gimnaziile românești superioare în metodele de educație și cu profesori mai titrați; că acești tineri sunt cei mai desinteresați sfătuitori ai poporului? Să le spunem, că dimpotrivă... Zadarnic!

trebuie să fac și n'am făcut nici o treabă, dacă nu-l zidesc și nu-l pun acoperiș — fie macar și numai de trestie. Imi mai trebuie apoi și o cămară pentru poame. Ca să mă folosesc de acelaș acoperiș, mi-am gândit s'o fac deasupra beciului. Dacă e așa, de ce să mi-o fac în fundul curții, într'un colț ascuns? Ce ar fi, dacă ne-am înțelege să fac o prăvălie lângă poartă, la stradă, în fața loc de vânzare, în dos cămară pentru poame, iar de desubt beciu pentru zarzavaturi. Nu te mai supără nici băieții când ies cu coșurile, nici carele, care nu mai intră în curte.

»Fă ce ști. Barbule, răspunse Cocoana Zinca, — numai să ai din ce să faci«.

»Păcatele mele, Intimpina Barbu, — stăta tot voi fi având. Nu te uită, că mă vezi așa în cămașe. Aveam cinci mil de lei sunt acum vre o trezeci de ani, când mi-am părăsit ghereta, iar de atunci tot am adunat. Altele sunt care mi lipsesc mie — nu banii. — Iar pentru socoteală o să ne potrivim noi. Prețuște locul și de zeceori cât banii, pe care îi bag în ei, și-o să prețuiesc peste câțiva ani înzecit ca astăzi. Ori îți plătesc chirie pentru loc și-mi iau, când ar fi să plec, șandramaua, ori imi socotești drept chirie, banii, pe care l cheltuiesc, și rămân după câțiva ani stăpân«.

»Cum crezi, Barbule, — grăi Cocoana Zinca: — pe mine n'o să umbli să mă înșeli«.

»Dar nici n'ași putea, Cocoană, — îi zise el, când le dau toate dela mine și nu-ți cer nimic dela mână«.

Avea zor mare omul, căci pomii erau în floare și ținea să fie cu toate gata până ce nu ies tru-

fundalele. Și se înviorase iar Barbu par'că i-ar fi înviat Ana și copiii.

Cum să nu să 'nvlozeze, când vedea mereu în gândul lui prăvălia plină de lume, cămara pentru poame în dosul ei, podul pentru struguri de asupra ei și beciu pentru zarzavaturi de desubtul ei.

»Am, — își zicea, — să țin și portocale, și lămâi, și smochine, și stafide, și halva, și măsline, și brânzeturi«.

»Da! am!« zicea ei și și făcea planul, cum are să-și împartă rafturile și cum are să le așeze, ici una, colo alta, dincolo iar alta. Și cum își făcea planurile, magaria, pe care la început și-o închipulse ca un fel de chichineată, cam doi pe patru metri, se lărgia mereu, ca să încapă rafturile, încât s'a făcut în cele din urmă, când s'au început săpăturile, cinci pe șase metri, prăvălie 'n toată regula.

»Ce faci Barbule?« — își zicea câte odată — dându-și seamă, că i se duc toți banii adunați numai el singur știa cum.

»Las să se ducă! — își zicea însă îndârjit. — În groapă cu mine tot n'o să-l duc, și ce folos ași avea de ei, dacă nu mi-ași face acum cheful«.

Nici nu mai putea apoi să lasă cu coșurile.

Nu doară, că n'ar fi putut să lucreze zidaril și șlăhoril și fără de dânsul, dar nu-l lerta firea să plece când vedea bucuria copiilor, care cărau și ei cărămizi, ca să se ridice cât mai curând zidirea.

(Va urma.)

Din România.

Intrevederea dintre M. Sa Regele cu A. S. R. Principele Ferdinand al Bulgariei este defilativ hotărâtă.

Ea va avea loc în ziua de 3/16 Maiu în portul Ramadan.

M. Sa Regele la școala militară. M. Sa Regele a inspectat Sâmbătă de dimineață școala militară de infanterie și cavalerie din Dealul Spirei.

La sosire, Majestatea Sa a fost primit de dl colonel Gărdescu, comandantul școlii.

Au asistat de asemenea la inspecție dl general Averescu, ministru de războiu; general Coandă, comandantul diviziei 4 a; generalul Gheorghiu, comandantul brigăzii de infanterie, colonel Tănăsescu, comandantul pieței București, general Crăiniceanu, șeful marelui stat-major al armatei, căpitanul Trantomir, locțiitor de șef de cabinet al ministrului de războiu, locotenent Naum, aghiotant al ministrului de războiu, numărul ofițeri superiori și toți ofițerii profesori ai școlii.

M. Sa Regele a rămas pe deplin mulțumit de inspecție și a felicitat pe elevi pentru frumoasa lor ținută.

La orele 11 a avut loc defilarea; iar la 11 și jum. M. Sa Regele a părăsit școala.

— Itinerar. Iată programa excursiunii pe Dunăre a MM. LL. Regelui și Reginei.

Suveranii se vor imbarcă la 1 Mai, la amiază la Giurgiu, și se vor duce mai întâiu la T. Severin unde vor ajunge Vineri la orele 2 p. m. Vor vizita Porțile de Fier și vor pleca din Turnu-Severin Vineri seara, spre Sulina, de unde se vor întoarce, tot pe Dunăre, la Giurgiu.

Suveranii se vor opii la toate porturile dunărene, unde populația le pregătește o primire entuziastă.

Dnii V. G. Morțun, ministrul lucrărilor publice și Anghel Saligany au lucrat ieri după amiază la alcătuirea amănunțită a programului acestei călătorii.

Dela sinodul eparhial aradan.

Ședința IX.

— Vineri după amiază. —

După verificarea protocolului, *Andra Horvath* propunne ședință de noapte. Se respinge.

N. Zigre citește proiectul de regulament pentru afacerile interne ale consistoarelor, asupra căruia ține discuția ședința întregă.

Ședința X.

— Sâmbătă înainte de amiază. —

Se continuă cu aceeași discuție, luând parte numeroși deputați.

Ședința XI.

— Sâmbătă după amiază. —

Dr. I. Pap face propunere în chestia incompatibilității postului de protopop și acela de director executiv al unei bănci.

Afacerea se va trimite în desbaterea forului competent: a consistorului metropolitan.

I. Russu-Șirianu interpelează pe P. S. Sa Episcopul diecezan dacă are cunoștință despre faptul că membrii corului din Chisetău au fost osândiți la 500 cor. amendă pentru că se adună la școală? Dacă n'are cunoștință, după ce-și va câștiga datele oficiale necesare, este dispus să intervină la forurile administrative, eventual chiar la guvern, pentru a cere ca atât corul din Chisetău cât și altele, cărora li s'au întâmpnat aceleaș lucruri, să fie puse la adăpost de variate șicane și grele amenzi?

P. S. Episcopul răspunde că n'are cunoștință de întâmplarea dela Chisetău; își va procura însă informațiuni și va proceda în consecință.

Interpelantul se declară mulțumit.

Fondul preoțesc.

Intrându-se în ordinea de zi, se începe desbaterea regulamentului fondului preoțesc care în timpul din urmă a preocupat și agitat mult cercurile noastre preoțești.

În numele comisiei organizatoare referă dr. N. Onca. O muncă aceasta, pe care am adunat-o cu toții, pentru că era vorba de un regulament cu 70 articole, cele mai multe cu nenumărate alineate, regulament desbătut atât de cele două consistoare cât și de adunarea generală. Iar comisia în foarte multe părți a venit cu propuneri cari modifică proiectul tipărit și împărțit deputaților.

Au și fost discuțiuni aprinse, chiar agitate, la cari au luat parte numeroși membri ai sinodului. S'a ajuns însă, în cele din urmă, la înțelegere, așa că numai la două articole, al II-lea, unde e vorba despre titlul de proprietate și 43, unde e vorba de procentele ce se vor da ca ajutoare, s'a făcut votare, întâia oară prin ridicarea mânilor (15 pentru a se zice »fond preoțesc« și 22 a se zice »fond diecezan cu exclusivă menire de a se ajuta preoțimea«, cum a propus comisia), — și a doua oară prin votare nominală, primindu-se cu 22 voturi contra 18 propunerea comisiei.

Discuția a ținut patru ore întregi.

Di dr. Onca, a susținut cu multă ardoare și putere de convingere propunerile comisiei, cari au și fost primite toate (afară doar de 1 ori 2).

Tot d sa a susținut apoi propunerea nu numai de a se susține mai departe școala de fete, ci de a i da o dezvoltare mai amplă, ceea ce Sinodul a și primit.

Și peste chestia bugetului s'a trecut în deplină înțelegere, după ce P. S. Sa Episcopul o dat lămuriri, iar P. C. Sa Vicarul Mangra a arătat drepturile pe cari le are consistorul orădan de a beneficia din fondurile comune.

Sedința și-a terminat seara la orele 9 și jumătate.

P. S. Sa Episcopul a ținut o vorbire în care după ce a mulțumit diferitelor comisii cari au avut să lucreze foarte mult, și membrilor Sinodului, cari au dovedit râvnă și interesare, constată cu plăcere rezultatele bogate ale acestei sesiuni și atinge în cuvinte înțelepte principiul sinodalității, dreptul la discuțiunile libere, la exprimarea convingerilor, din cari iese lumina și frăția! Binecuvântă pe toți.

În numele Sinodului P. C. Sa Vicarul Mangra aduce Episcopului omagii pentru înțeleapta conducere, pentru răbdarea mare și părinteasca dragoste.

Dela Sinodul din Caransebeș.

»Foala Diecezană« publicând dările de seamă sumare ale ședințelor sinodului din Caransebeș aduce următoarele:

Comisiunea școlară prin raportorul ei George Jan referă asupra raportului general al Consistoriului diecezan ca senat școlarul pe anul 1907 și propune, iar sinodul decide.

Raportul general al Consistoriului diecezan ca senat școlar se la cunoștință și se acule la protocol sub lit. D. Iar în ce privește co-

municatul Consistoriului diecezan despre re-scriptul ministerial ddo 2 Martie a. c. Nr. 307 prin care se dificultează mersul învățământului la Institutul pedagogic cât și conduita unor puteri didactice dela acest institut și dela teologie, precum și a unor funcționari consistoriali, — în urmarea căruia Consistoriul a luat toate dispozițiunile de remediere, sinodul cu regret vine și din partea sa a solicita cercetarea grabnică a învinuirilor ivite și aplicarea celor mai riguroase măsuri spre înlăturarea a tot ce se va constata jignitor pentru vaza și reputațiunea institutelor amintite și a diecezei noastre.

Iar din ședința IV următoarele:

Referentul comisiei speciale Iile Trăilă referă asupra propunerii deputatului Dr. George Dobrin, intrată în decursul ședinței de ieri, ca anume, preoților peste tot și în special protopresbiterilor să li-se interzică de a ocupa postul de directori executivi la vre-un institut de bani.

După o discuție îndelungată, la care iau parte deputați Dr. Stefan Petroviciu, Titu Hașeg, Dr. Nicolae Ionescu, Dr. Petru Barbu și Coriolan Bredicean, sinodul hotărăște:

Propunerea se transpune Consistoriului diecezan spre opinare.

Din străinătate.

Reorganizarea flotei grecești. Grecii din America au colectat suma de cinci milioane dolari pentru construirea unui vas de războiu modern pe care li vor oferi patriei.

Ziarele grecești scriu cu această ocazie că împăratul Wilhelm vorbind la Corfu cu comandantul cruciștoarelor grecești asupra reorganizării flotei grecești a spus între altele:

Ca amiral de onoare al flotei de războiu grecești vă sfătuiesc să construiți noile vase de războiu după modul vaselor austro-ungare ce staționează la Corfu.

Serbările din Lisabona. După serbările de ieri, cu ocazia jurământului depus de rege, s'au făcut mari manifestații pentru tinerul rege Manuel. O mulțime imensă venise în fața palatului, aclamând pe rege; acesta a apărut în balcon mulțumind publicului.

La teatrul regal s'a dat o reprezentație. Muzica a executat de mai multe ori imnul național.

Tratatul de arbitraj-japono-american. Ziarul »Daily Telegraph« altă din Tokio că tratatul de arbitraj japono-american a fost semnat la Washington.

Acest tratat fusese pregătit încă dinaintea izbucnirii războiului ruso-japonez. Acest tratat este primul semnat de Japonia în acest fel.

Reprezentantul Angliei la Constantinopol. Telegramă din Constantinopol. Însărcinatul de afaceri al Angliei Barclay a fost numit ministru plenipotențiar și însărcinat cu conducerea afacerilor ambasadei engleze până la numirea unui succesor, al ambasadorului iacetat din vleață O'Conor.

NOTĂȚI.

ARAD, 11 Maiu n. 1908.

— Procese cu grămada. Pe azi este citat înaintea tribunalului din Oradea-mare redactorul nostru Sever Bocu, pentru a se desbata punerea sa sub acuză pentru articolul (statistică) »Calvarul«.

Pe ziua de 19 Maiu este chemat la pertractare finală în alt proces de presă, pentru agitațiune.

— Altă volnicie. Ni-se aduce la cunoștință, că învățătorul Magler dela Vidra (lângă Halmagiu) a fost și el scos cu jandarmii din școală de către protopretorele Halmagiului.

— Prigoniri fără sfârșit. Măne se va judeca la comisia administrativă a comitatului Arad cauza învățătorului D. Popovici din Cuvin și Ioan Magier din Vidra. Amândoi vor fi apărați de avocatul dr. Marșieu. Ceeace este mai ciudat, este faptul, că dl Ioan Magier fiind dat în judecata tribunalului a fost achitat de acuzarea ce i-se adusese (agitație) și totuși acum forurile administrative li acuză pentru aceeași crimă.

— Iarăș răscoală. Preotul slovac Cvincec din felső Szucs a fost transferat și înlocuit cu unul maghiaron, Leitner pentru agitațiile sale panslaviste.

Poporul agitat de această nouă ispravă a mizerabilului de Párvy episcopul de Szepes, a atacat casa preotului Leitner — scriu ziarele maghiare — pușcând de trei ori pe fereastră, deoarece ei, sătenii, transferarea lui Cvincec numai maghiaronului de Leitner o atribuie. La aceasta procurorul din Trencin Kovács a mers la fața locului să ancheteze — se înțelege însoțit fiind de opt »cocoși«. — Însă din cauza purtării amenințătoare a poporului s'au reținors fără rezultat, cerând în schimb trimțterea milției în comuna respectivă.

— Principii României la Petersburg. Ziarul »Politische Correspondenz« i-se comunică din Petersburg:

Ambasadorul Austro-Ungariei contele Berchtold a organizat ieri un dineu la care au luat parte perechea princiară din România, maril duci Wladimir și Boris, principele Nicolae și principesa Elena a Greciei ministrul de externe Iswolky, șefii misiunilor diplomatice, principele și principesa Windeschgraetz și membrii ambasadel austro-ungare.

— Alegere de preot. În comuna Răpsig, ieri, în 10 Maiu, s'a făcut alegerea de preot. Ales este dl Mihail Cosma harnicul prefect al internatului gr.-or. din Beiuș.

Il felicităm!

— Dăruire. Dl Mihail Cosma, prefect la aluneul gr.-or. din Beiuș din incidentul fericitel sale logodne cu dsoara Lucreția Crișan, — în loc de anunțuri de logodnă, — a dăruit pe seama bisericiei din Pocola 10 cor.

Primească și pe aceasta cale sincerile noastre mulțumiri. Petru E. Papp, preot gr.-or. rom.

— Logodnă. Ni-se anunță logodna dsoarei Silvia Nicoară (Lupșa) cu Diomid Bedelean, inv.

Studentii croați în Reichsrathul din Viena. Alaltăieri a sosit un grup de 200 studenți croați din Agram în Viena. Ei s'au dus în fața parlamentului, vrând să vorbească cu deputații slavilor de Sud. Pe când cordoanele de polițisti apărau intrările spre Reichsrath, s'a permis unei deputațiuni de studenți de a se duce în parlament, să se înțeleagă cu deputații slavi în chestia părăsirii universității din Agram de către studențimea croată.

Deputații slavi din Reichsrath au găsit patriotice hotărârile studenților de a părăsi universitatea din Agram și de a se scrie la universitatea din Praga, asigurându-i pe studenți de întreg sprijinul lor, pentru înlăturarea stărilor politice neuferite din Croația, cari sunt cauza piecării studenților din Agram.

— Despre duel. Dl N. Cosăcescu, fost deputat și secretar general al ministerului domeniilor, fruntaș în partidul conservator democrat, într'un articol din »Ordinea« scriind într'o afacere de onoare, zice:

»Duelul este o imitație dela alte popoare, cari l'au avut în trecutul lor, și la care dacă se mai păstrează, este ca o pr. judecată a unor timpuri trecute. Acolo duelul a avut rostul lui în obiceiurile timpului, obiceiuri cari de mult au dispărut. La noi nici obiceiul, nici legile nu l'admit. Dacă o clasă de oameni cred că l pot introduce și menține în raporturile lor, aceasta i privește și pe ei și pe justiția țării.

»Eu însă nu pot să înțeleg că în vârtul unei spade ori în caprițul unui glonț, sau în abilitatea unui alegător stă dreptatea unei cauzi. Și nu înțeleg să rezolv o afacere de onoare printr'un duel.

— Națiunea cehă a încercat o pierdere foarte grea. Unul din fruntașii politici, un luptător neobosit în toate ramurile vieții naționale, politice intelectuale a poporului ceh, Iosif Herold, a în-

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA

1907.

21 Aprilie.

114200032
1439745
68157909
10580200
19198901
11999924
15931570
3265121
5872645
639482
641409
101933317
—
26218422
21162756
401241433
12000000
22726229
3373692
200145240
—
1062955
101933317
—
—
401241433

ACTIV

80605032	Reserva metalică Aur	91998206
33595000	„ Trate Aur	37854000
	Argint și diverse monete	
	Portofoliu Român și Străin	
*)	Impr. contra ef. publice	7718700
„	„ „ „ „ In cont carent	17159687
	Fonduri publice	
	Efectele fondului de rezervă	
„	„ „ „ „ amortisarea imob. și material	
	Imobili	
	Mobilier și Mașini de Imprimerie	
	Cheltueli de Administrațiune	
	Deposite libere	
„	„ „ & provizoriu	
	Compturi curinți	
	Compturi de valori	

1908.

12 Aprilie. 19 Aprilie.

126991596	129852206
1787987	1878932
61442193	54323510
24414002	24878387
11999924	11999699
15638508	15579733
3238121	3231621
5939500	5939265
684953	684864
599005	605506
104087829	104395979
—	—
19358586	21593034
28037315	27565474
404219519	402528210
12000000	12000000
24609781	24850121
3634520	3664810
258815890	256478170
—	—
1071499	1139130
104087829	104395979
—	—
—	—
404219519	402528210

PASIV

Capital	
Fond de rezervă	
Fondul amortisării imobilelor și material	
Bilete de Bancă în circulațiune	
Profituri și pierderi	
Dobânzi și beneficii diverse	
Deposite de retras	
„ „ „ & provizoriu	
Compturi curinți	

Seomptul 5%. *) Dobânda 5 1/2%

AVIZ.

Prin aceasta aduc la cunoștință acelor stimați părinți, cari doresc ași înscria băieții la vr'un gimnaziu ungueresc, pentru de ași însuși limba perfect, — cumcă în orașul Karczag (com. Jász-Nagy-Kun Szolnok) în linia principală Szolnok-Nagyvárad, să află gimnazul superior reformat — care, considerând că o așul și provinciul e curat maghiar, e foarte acomodat spre acest scop. Aflându-se aici și biserică gr. or. cu limbă liturgică grecească, astfel băieții au ocaziune a fi instruați și în cele religioase corespunzător. Acei stimați părinți cari doresc ași înscrie băieții pe anul școl. 1908/9 aici sunt rugați a se adresa la subscrisul, — carele la dorință se va îngriji de locuință și vipt corăspunzător fie la profesori fie la familii private.

Cu stimă:
Nicolae Popescu,
paroh gr. or.

Anunț.

Un scriitor vărsat puțin în afacerile advocațiale poate primi loc dela 1 Iulie a. c. în cancelaria avocatului

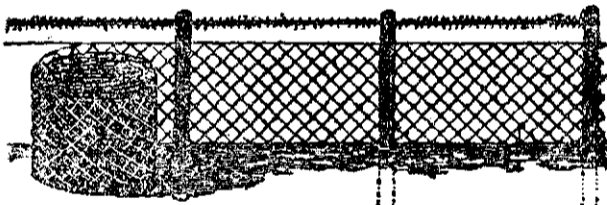
Dr. VASILE FODOR
Abrudbánya.

Sontağ Marton

fabrică de somiere de sârmă, zifuri pentru trăsuri și de site

Kassa. Str. Szerecsen Nr. 1.

Fac tot felul de grilage de sârmă, dela cele mai simple până la cele mai impodobite. Fac rețele de sârmă pentru îngrădirea

curților de fazan, păduri, vii, grădini de poame, curți, parcuri și curți de galite,

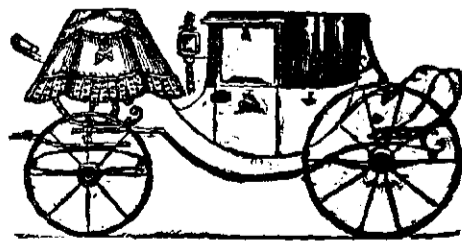
ciururi de pământ și nisip

ștergătoare de picioare din sârmă

cu un cuvânt tot felul de obiecte de sârmă somierie elastice de sârmă și zifuri elastice de sârmă de oțel. Grilagiurile făcute după model sunt ieftine și întrece toate grilagiurile prin trăinicie și practicitate.

Mirko Ferencz

fabricant de trăsuri.

TEMESVÁR (Jozsefváros).
Fröbel ut 16.

Ține în depozit trăsuri noi și reparate. Primește orice lucru în branșa lui, așa d. e. lucrări de faur—rotar, șelar și vâpsitorie, cu prețuri ieftine.

Primul salon de corsete în Sibiu

Premiat.

Premiat.

Recomandă tot felul de corsete fine și elegante după măsură

Deposit bine asortat

în 40 de feluri de corsete (și tot felul de articole de felul acesta) fașon particular totdeauna în rezervă.

Cu stimă.

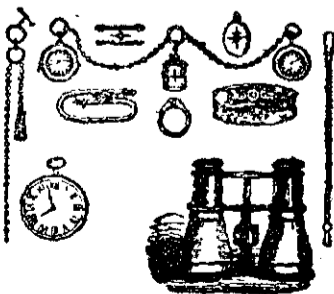
J. Oschanitzky.

Brettorpromenade Palais Habermann.

Fașon bun.

Prețuri reale.

Gratis! Gratis!
trimit oricui cine se adresează la mine, catalogul de peșur care a apărut de curând despre

ciasornice de prima calitate și bijuterii, ciasornice bine regulate remontoir cu 5 coroane 60 fil., un ciasornic de terzit perfect cu 2 cor. 90 fil.

Cadouri mari de Paști!

Győző Brucker Nándor és Társa

mălestru de ciasornice.

Győr 75.

Prăvălie de export „Mercur”

Cea mai bună și mai tare coasă din lume e totuși celebra

Coasa „TRANSVAL”

și numai aceea e veritabilă pe care e marca celor trei conducători ai Burilor.

Să nu negligeze nimeni dar să o comande această coasă dela singurul neguțator

Grauer Mihály

Mercur Kivitelő Aruház — Kőbánya
Ohegy utca nr. 9.

Prețurile acestor coase celebre:

De 60 cmtr	— fl. 95 cr.
De 65	1 „ — „
De 70	1 „ 05 „
De 75	1 „ 10 „
De 80	1 „ 15 „
De 85	1 „ 20 „
De 90	1 „ 30 „

După fiecare 10 bucăți se dă una rabat la 20, de bucăți 2 coase gratuit și două tablouri frumoase de rășboi, deja la 5 bucăți plătesc eu porto.

întreț pe on. public că mi-am mutat mălăria pe Szabadság-tér în edificiul vechiu unde, vind carne proaspătă de 68 cr. Untură curată cu 68 cr., slămina, 88 cr., șunca afumată cu 90 cr. înainte 80 cr. la 90, coaste 72, picioarele cu 60, mașele cu mai favorabile prețuri de zi. Mașe și săpun scos de casă, varză acră, napi crastaveți și terci se pot căpăta în măcelăria lui Garay Joly, în Arad pe Szabadságtér.

Zintl János

— atelier de pictură de sticlă —
BUDAPESTA IV. Ülői ut 79

Imi iau îndrăzneala a atrage atențiunea on. public asupra atelierului meu de pictură de sticlă. Ca specialist fac giamuri de biserici, pictură de lux - - pe sticlă pentru saloane, verande și sufragerii. - - Mai departe plumbuit de artă, gravuri pe sticlă și rame de aramă precum și alte obiecte în bransa aceasta.

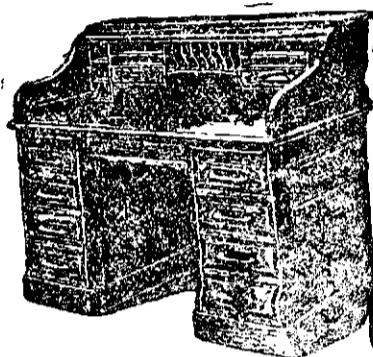

Opawski Jozsef

prima fabrică de trăsuri de copii în Ungaria de sud.

TIMIȘOARA. — Jozsefváros. Misits utca 2 sz. Hunyadi utca sarok.

Ține în deposit trăsuri de copii fabricațiune proprie, dela cele mai simple până la cele mai îndobite cu prețuri favorabile. Tot așa primește tot felul de reparaturi în bransa aceasta.

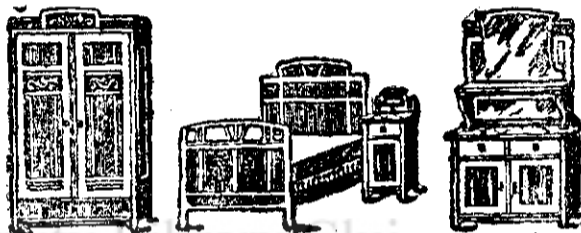

Gergely István,

măsar de edificiu și mobile de artă. Fabrică cu desenuri patentate. Kolozsvár, str. Monostor nr 70

Se recomandă publicului din loc și provincie: primește montarea edificelor a odăilor și bucătăriilor, precum și călenele, biurouri, și prăvălii mai departe lucrează portale după desenul dat sau după adesenul propriu dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț favorabil și eșecutate cu punctualitate.

Lucrul bun și frumos nu e scump.

Masă de deson patentată atât pentru școli cât și pentru scopuri particulare, potrivită pentru ori-ce formațiune școlară. — Primesc aranjamente bisericești, a școlilor și locuințelor, a cafenelelor, biurourilor etc. după moștele sau după desene proprii dela cele mai simple execuții până la cea mai complicată.

Nou! INDUSTRIE MAGHIARĂ! **Nou!**

Succesul universal al unei inventațiuni - maghiare!
Descoperrea lui LUGOSI FERENCZ.

A cutreierat deja lumea întreagă și o folosesc cei mai renumiți proprietari de vii

Stropitoarea de vii

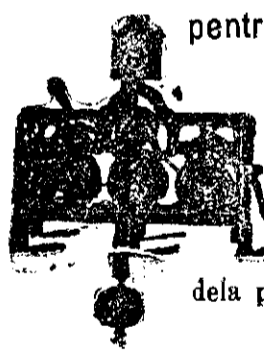
fiindcă e cea mai bună, cea mai perfectă din timpul prezent și se economisește mult timp și materie, nu se strică, garanție pe 5 ani. Singurul fabricant:

Lugosi Ferencz în Czepléd.

Cele mai bune stropitoare de vii ale prezentului. Negustorilor prețuri reduse.

Nou! Catalog de prețuri gratuit și porto franco. **Nou!**

Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private regulează și aranjază mai favorabil,

MÜLLER JÁNOS

succesorul lui Mayer Károly dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage BUDAPESTA, VII., Csömöri-ut 50. (casa proprie).

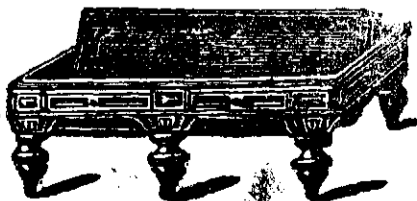
Cataloge și specificări de prețuri trimite gratis și franco.

ANDREI MÜLLER

KASSA, STR. KORHÁZ NR. 3/c.

Recomandă marele lui magazin pentru montarea și aranjarea cafenelelor și

„ mesele de biliard „ frumoase și de gust, sistem modern fabricat propriu. Se angajază a monta complet cafenele și locale pentru societăți.

Posede mai multe scrisori de recunoștință din partea artiștilor de biliard din străinătate, pentru căderea pre-cisă a mandinelului.

Johann Nedits

Ferar de instrumente, lăcătuș de mașini și mecanic. Versecz, Barosplatz.

Recomandă onoratului public, fabricatele sale proprii, ca

Biciclete, Fântâni, Stropitoare cu peronosporă, de rechisite.

Gramofioane, cu prețurile cele mai ieftine.

Reparaturile, sau ori-ce comenzi vor fi executate cât se poate de bine.

Prin reclamă la progres!